

Staten Generael vanden elfden deser maendt, om sekere goede consideration, ende ten regarde van het goet devoir by Capiteyn Anthonis Slingebie inde laetste entreprinse by den vyandt op de Stadt Sluys ghehadt, aldaer ghedaen, daer door hy by een yegelijck den roem heeft, dat hy alleens met Godes ghenade, is gheweest die gheene, die met hulpe van weynich Soldaten van van sijne Compagnie, de voornoemde Stadt aldan heeft gesalveert, desselven Capiteyns Soongen geappointeert, ende appointeert by desen

onder de selve sijne Compagnie op een tractament van vijftien ponden van veertich grooten ten twee en veertich dagen, &c.

Ghedaen in s'Graven-Haghe, den xii. Mey, 1607.

Ik en weet niet dat de Heer Staten opt eenigen Capiteyn of Colonel in dese Landen treffelijcker attestatie van manachtichept en ende cloeckheyt gegeven hebben / als dese is die sy den cloecken Capiteyn Slingebie hier gheben ende verleent hebben.

Waerachtich verhael vanden Scheeps-Strijdt op de Keede voor

GIBRALTER.

Tusschen de Armade des machtighen Coninc van Hispanien / ter eender zijden: ende de Schepen van Oorloghen der Edel. Hoogh mogende Heeren Staten der vereenichde Nederlanden / ter ander zijden. Geschiedt op den 25 April/ 1607.

1607.

Oorzake
vande toer-
rustinge der
vloete.

Heemskerck
Admirael
vande vloete

Alsoo den Coningh van Hispanien hadde doen toerusten een machtige Armade ter Zee van gheweldige Galioenen ende ander Schepen van Oorloghe / alle van geschut / amunitie / en veel volck wel versien / omme daer mede de Ingesetenen der vereenichde Nederlanden te doen alle moghelike hinder ende afbreuck: Soo ist dat de Ho. Mo. Heeren Staten der Nederlanden / om daer teghen te voorzien / ende den stouten hoogmoet der Spaengiaerden te dempen: maer aldermeest om haer goede onderdaenen van de wreethet ende tyranische Slavernije der Spaensch-gefinde te bevhjden / weder daer teghen toegherust hebben een Vloete van 31 schepen / te weten / van 27 Oorlogh-schepen / ende 4 victuaillie schepen. Waer ober sy versocht ende gestelt hebben tot eenen Admirael den bzenen ende wel versochten Heer Jacob Heemskerck van Amsterdam / en man wiens voorszichticheyt / erbarentheyt / ende sonderlinge cloeckmoedicheyt / beneffens sijne ghetrouwicheyt ende liefde tot het gemeen beste / peder Man door ghebleecken daden bekend was. Waer van wy den begerigen Leser upt vele alleen twee verhalen ende voor ooghen stellen sullen: Anno 1604 doen hy ten tweeden mael als Admirael de Oost-Indien besocht / ende hem aldaer omtrent de Strate van Syncapura een geweldige Portugeesche Craecke ghemoete die (upt China comende) wel kostelick geladen / dock met gheschut en omtrent met 800 Mannen voorszien was: soo heeft hy die onaengesien sijn clepne macht (te aensien van sijne vbanden) de welke bestont

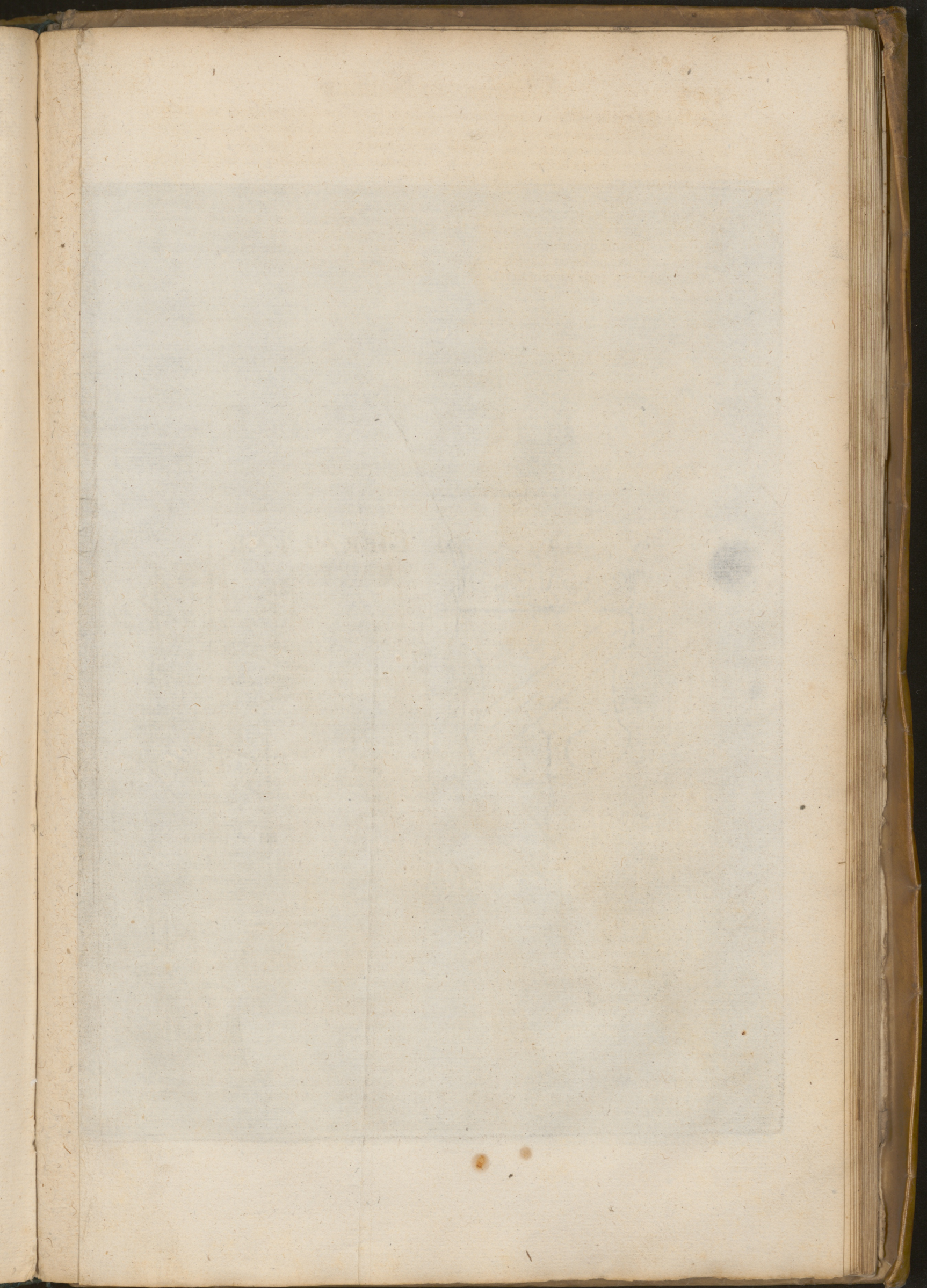
in twee clepne schepen / ende op die beyde te samen omtrent 200 mannen / nochtans sijn mannelick gemoet / met en begeerte van overwinninge gepzickelt wiesende / so heeft hy niet konnen lijden dat sijnen vbandt also onghemolesteert van hem verlaten soude werden: maer heeft hem met een geresolbeert gemoet aengetast. Hoe wel nae ooghemerck aldaer voor hem geen victorie te verwachten was: nochtans door sijn voorszichtich belepde ende upnemende cloeckherticheyt / heeft hy die in cozten tijdt verobert / onderghebracht / ende daer van eenen seer grooten costelicken schat met hem tot Amsterdam geboert.

Ten anderen / is desen kloecken onbertsaechden Zeeheldt in die overwonderliche reyse (waerdich van eeuwige ghebachtenisse) anno 1596 ende 97 doen de schepen van Amsterdam seer verre om het Noord / ende om Nova Zembla (jae soo verre daer noyt menschen voor dien tijdt geweest waren) een cozte wech sochten / door de vreeselike Af-see om tot de rijcke Coninckrijcken van Cathay ende China, spoedich te geraken: voor en van de principaelste ende opperste gebieders mede gevaeren: in welke ongehoorde / moepelike Dojhagie ende sijne onverdzietighe arbeitsaemhepde / de sonderlinge begheerte om sijn Vaderlandt dienst te doen / niet weynich gebleken is.

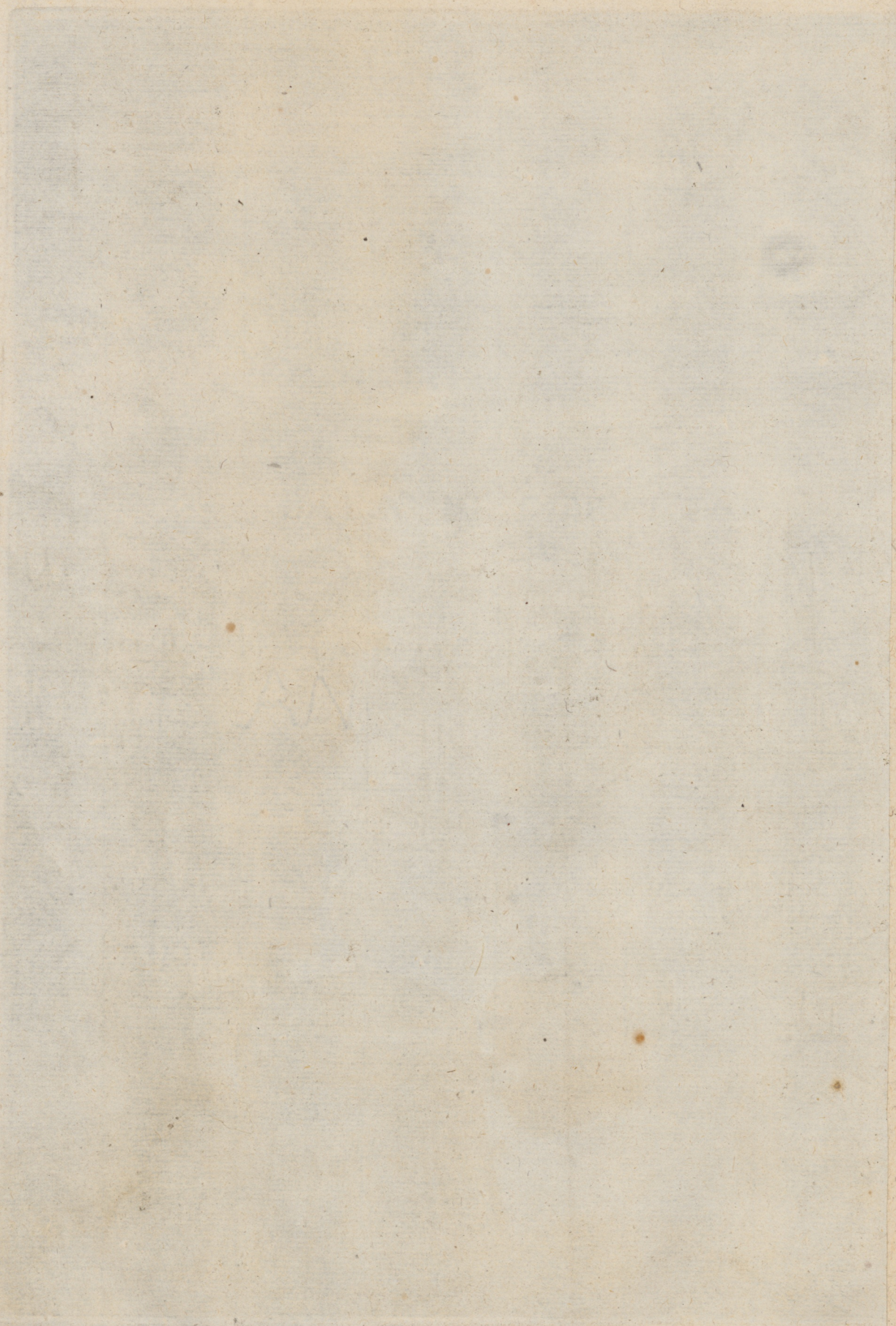
Op het voorsz hebben versoek der Ed. Mo. Heeren Staten aen hem ghedaen / heeft hy voorsz antwoorde ghegeven: Soo hy de Land eenigen profijtelicken dienst conde doen, daer hy daer toe willigh ende bereyt was: ende heeft alsoo dien last aengheveert / niet om eenigh loon ofte soudije / maer alleen upt liefde ende gheneghentheyt tot het welvaeren sijn Vaderlandts.

De Ho. Mo. Heeren Staten Generael / hebben den voornoemden Heemskerck, tot sijn Erghs-

Heemsch-
kerck
nae Nova
Zembla.

de
enb
ep
de

Crijchstraet toe geboecht / eenige cloecke er-
baren Zee Ridderen / namentlicken den wijt
beroemden Ioris van Spilberghen stelden sy
tot opper raet / Commissaris Generael / ende
Capiteyn Generael over de Secusche Sol-
daten: Steven Ianssen tot raet ende Capiteyn
over de musquettiers / des gelijc Louys Or-
les tot raet ende Capiteyn: Daniel Potbergh
was tot Secretaris ghestelt vanden vooz-
sejden Raedt.

Nachter volgende de voozgenomen resolutie
soo hebben de Ho. Mo. Heeren Staten / alle
de respective Admiraliteyten last gegeven /
omme op het spoedichste de gheozdonneerde
vloote gereet te maecten en te doen Equip-
peren. Dit metter haest volbracht zijnde so
is den Admirael opten 25 Meerte des jaers
1607 met 16 wel ghemonteerde schepen van
Oozloghe / ende een Jacht upt het Thessel
t sepl gegaen / daer van waren thie van Am-
sterdam / Namelijck het schip vanden Admi-
rael geheten den Eolus, daer Capiteyn op
was Pieter Willemsz verhoef van Amster-
dam: op het tweede genaemt de swarte Beyr,
was Capiteyn Adriaen Roelt van Amsterdā /
op het derde / gheeten de witte Beyr, was Ca-
pityn Cornelis Pieterfz Madder, alias den
Moyé boer: op het schip de goude Leeuw was
Capiteyn Pau van Amsterdā: op de Griffioen
was Capiteyn Cleynsorgh van der Gou: op
het schip de Goude Sterre was Capiteyn Iac-
cop Iansz van Edam, op het sevenste was Ca-
pityn Hendrick Iansz de Lange, alias lan-
ge Hendric: op het achtste was Capiteyn Si-
mon Iansz van Edam: op het neghende was
Capiteyn Coppedraye: op het thiende schip
was Capiteyn Antonis Claesfz Heermā, alias
Lepenaer. Benessens dese noch vier andere
Proviand schepen / te wete Iacop van Muyen,
Cornelis Franz Bordingh, Reyn Pieterfz ende
Claes Albertfz, de welke met victualie tot
behoef vande Armade geladen waren / ende
oock sommige Soldaten op hadden.

Tot Enchuypen waren drie schepen toege-
maecht daer vooz Capiteynen op ghesteldt
waren Capiteyn Quast, Capiteyn Kolman,
ende Capiteyn Hopman.

Van Hoojn quamen oock drie schepen / te
weten / Capiteyn Bras, Capiteyn Gijlbert
Iansz en Capiteyn Gerrit Evertfz. Ende van
Harlingen Theunis Wouterfz, Capiteyn op
de Driessche Pinas / zijnde te samē 23 schepē.

Den 27 daer aen dese vloote zijnde gecome
onder Wicht / een Eplant gelegen aen de ruse
van Engelant / daer vont hy noch drie sche-
pen van Zeelant ende vijff van Rotterdam /
met noch Capiteyn Cleuter op het ander
Jacht van Amsterdam / die ooc upt de Masse
t sepl gegaen was.

Wt Zeelant was daer Capiteyn Laurens
Iacobfz Alteras Vice-Admirael: op het schip
ghenaemt de de roode Leeuw van Zeelant /
Capiteyn Marinus Hollaert van Blissingen /
op het schip de Zeehont, ende Capiteyn Cor-
nelis Faes. Het vierde schip van Zeelandt /
daer Capiteyn op was Pieter Calis, was al-
daer int incomen aen de grondt gesepl ende
ghebleven / ende het volck en d' amunitie op
de ander schepen verdepit.

Wā Rotterdam was daer Capiteyn Lam-
bert Hendrickfz, alias Moye Lambert, Ach-
ter Admirael oft Schout by nacht: op't schip
ghenaemt den Tyger, Capiteyn Pieter Claes

Rochusfz: op de Lupart, Capiteyn Harpart
Martsz. Op de ander twee schepē warē Cap-
iteyn Siewert en Capiteyn Schrevel: so dat de
gehele Armade aldaer vergadert was / zijn-
de doen sterck 27 schepen van Oozloge / ende
vier victualie schepen.

Naē dat den Admirael Heemskerck over
het Crijchsvolck ende de gehele vloote ghe-
stelt hadde alsulcke oordze als doen van noode
was / so zijn sy gelijckelick den 29 upt Wicht
gesepl / maer den Admirael is met noch vijf
andere int upt seplen (van de stroom wat ver-
lept zijnde) aen de gront geraecht / daer sy een
geheel getje hebben moeten sitten / dan also
het seer schoon weder ende flecht water was /
so datmē de Zee met eē cleyne schuytgēs wel
hadde mogen gebuycken / so hebbense wep-
nich perijckel gelede. Den Vice-Admirael is
met de andere schepen voozt gesepl / en heeft
den Admirael de wete gedaen / dat hy naer
Pleymupen soude seplen / en hem aldaer ver-
wachten.

Den Admirael mette bloet weder blot ge-
worden zijnde / is met de andere schepen ge-
volcht / ende naē twee dagen vooz de Haven
van Pleymupen ghecome / daer hy niet en
heeft willen vertoeven / maer heeft een scheut
gheschoten / tot een teycken dat die daer bin-
nen waren hem terstont soudē volgen / het
welck oock geschiet is. De gheheele Blote
nu weder by malcanderen zijnde / zijn sy ter-
stont met een Oostelike wint voozt gesepl
naē de kusten van Portugael ende Spaengien,
soo dat sy den 10 April ghecome zijn op de
hooghte van 39 graden / neffens de riviere van
Lisbona. Wē Admirael ontboot sijnē Crijchs-
raedt / ende daer wert besloten te loopen met
alle de schepē in de riviere / om alle de Craec-
ken ende Galioens die sy daer soudē mogen
binden / te veroberen / oft te vernielen soo sy
best soudē mogen oft connen doen.

Maer also den Admirael daer naē seker-
lick verstont upt eenighe Spien: die hy met
eē Engelsch scheepken tot Lisbona hadde ge-
sonden / dat de Craecken meest al vertroeken
waren / ende dat de gene die daer noch lagen
(zijnde acht ofte negen in getal) noch heel on-
ghereet waren / ende dat haer gheschut noch
aen lant was. Oock vernemende upt eenighe
Franse ende Engelsche die van S. Lucas
en Calis quamen / datter 16 Galioenen wa-
ren geloopt naē West-Indien / ende noch 10
wel gemonteert naē de strate Gibraltar, met
meer andere schepen ter Oozloge wel toege-
rust / om aldaer te wachten op de Nederlan-
sche schepen die upt de Strate soudē comen /
die sy wisten dat met menichten voozhanden
waren: soo is het vooz vooznemen des Ad-
miraelis op gehouden / ende heeft voozgeno-
men de vooznoemde Armade in de Strate te
gaen besoecken: heeft derhalvē sijn cours we-
der t Zee waert gestelt / om de hooghte van
de Caep van S. Vincent te becomen / die nu
become hebbende / is hy met de gantsche Ar-
made daer om gheloopt / verliesende daer
eē van sijnē schepē die upt het gesicht dwael-
de / te weten Capiteyn Schrevel van Rotter-
dam. Aldaer ghemoeete hem een schip van
Blissingen / daer Schipper op was een ge-
naemt Loy Seylemaker, die quam den 22 upt
de straet / die vertelde den Admirael / dat hy
des nachts hadde geweest onder de spaesche
Armade / en so hy hem des moorges daer buy-
ten

De vloote
gaet upt
Engelant
t sepl.

Ende zont
opte kusten
van Por-
tugael.

Samē van
de Schepen
ende Cap-
iteynen vanden
de vloote

Ende zont
opte kusten
van Por-
tugael.

Beemt sy
en cours
na Gibrat-
dar om een-
ge schepen te
laen.

ten vont/ soo docht hem datse haer cours set-
ten nae Calis/ want obermits de wint Oo-
stelick was/ soo moesten se de strate upt.

Den Admirael dit verstaet hebbende/ heeft
met de Armade langhs de Condat sijn cours
vervolght/ soo datse den 24 April sijn geloo-
pen dicht vooz by de riviere van Sinte Lucas
ende de Bape van Calis, dan en conden niet
vernemen/ dat daer eenighe schepen binnen
gelopen warē: want den Admirael Heemskerck
gantshelic by hem beslotē hadde haer
aente tasten/ al waert schoon geweest in de
Riviere van S. Lucas, ofte in de Bape van
Calis. Des selvens daeghs tegen den avont
heeft d' Admirael recht beschept bande spaen-
sche schepen becomen/ dooz een Fransman die
van de selven dagh van de Reede van Gibrat-
ter quam/ die den Admirael alle bescheet per-
fect heeft vertelt/ hoe aldaer de spaensche Ar-
made lagh/ hoe sterck sy daer waren/ ende in
wat ordze.

Teghen den nacht heeft hy sijnen cours
(obermits den wint Westelick was) Supd-
waert ober genomen/ nae de custe van Bar-
barijē/ daer sy haer des morgens niet verre
van en bevonden/ en hebben van daer weder
gewent nae de custen van Spaengie. Als sy
nu gamen vooz de engde vande Straet/ heeft
den Admirael alle de Capiteynen aen boozt
ontboden/ ende sijnen Cryghs-raet te kennen
gegeven/ wat hy vanden Fransman hadde
verstaen/ ende heeft boozt op alles wat van
noode was gelet/ de sake oerlept/ ende met
rijpen raet eyndelick beslotē/ dese Spaensche
schepen met manlycke couragie aē te vallen/
ende te verdestrueren: en om dit beslypt te
volvoeren ende upt te rechten soo heeft hy
geordineert/ dat hy selve met Capiteyn Moye
Lambert, den Spaenschen Admirael soudē
gelijckelijck abozderen ende aenbullen/ den
Vice-Admirael Alteras met Capiteyn Bras
werden geordineert om den Vice-Admirael
aen te clampen: boozt de andere schepen van
oerlogē soudē twee ende twee i' samen elck
een Galioen aenbullen. De twee Nachten
met de Warch werden geordonneert/ datse
bupten de Armade ober ende weder soudē
seplen/ om so daer eenighe Galioens ofte sche-
pen wilden uptseplen/ datse die waer nemen
en aenbullen soudē/ maer de victualie sche-
pen soudē bupten de armade blijven.

Maer dat den Admirael Heemskerck op al-
le dingen goede ordze gestelt hadde/ so heeft
hy de Capiteynen al te samē tot bzoemicheyt
vermaent seggende datse haer eere soude sien
te betrachten, hy wilde de eerste zyn ende
haer selfs voorgaen, dat doch niemant hem
bloothertich en soude bewijzen: Daer op
hebbense hem alle eendzachtelick beloofte en-
de gheswooren/ dat sy hem alle soudē vol-
ghen, ende sijne ordonnantie naecomen, al-
waert oock in de door. Hier op zynse oock ge-
schepden/ ende elck is nae sijne schepen we-
derom gekeert.

Als sy nu weder de Spaensche custe ghe-
naeckten/ zynse Straet-waert in daer by
langse gesept nae Gibraltar toe/ om den by-
andt te soecken/ die sy recht nae de middagh
int gesicht hebben gecreghen/ liggende in
de Bap vooz de stadt Gibraltar op de Reede/
onder de bescherminge van het geschut van't
Casteel ende vande stadt/ ende waren te samē
22 int ghetal: te weten negen geweldighe

Comt niet
sijn vloot
dooz Gi-
braltar.

Galioenen/ ende vier oorloghs-schepen/ daer
waren noch by een groot Lubeecksch schip vā
400 lasten/ geheeten de bonte Koe, het welc-
ke daer van selfs op de Reede was gecome/
om een goede wint te verwachten/ want hy
wilde nae Calis Malis. Item noch vier Fran-
sche schepen ende drie pynsen diese genomen
hadden/ te weten twee van Enchupfen/ ende
een van Rotterdam/ waer van de schipper
genaemt Govert den Engelsman op de Spaen-
schē Admirael gebangen lach. Dese schepen
alle haddense met soldaten beset/ tegens de
comste van onse Armade: want den Hertoch
van S. Lucas veradverteert zynde vā onse ar-
made/ doense vooz by S. Lucas en Calis seplde
heeft terstont posten na Gibraltar gesondē/ en
de Spaensche schepen van de comste der Hol-
landers verwitticht/ en haer gewaershout
dat sy op haer houde soudē wesen/ desgelijck
was haer oock van Calex de wete gedaen.
Maer ober sy hare armade noch versterckt
hadden des selve daeghs met 300 Soldaten
waer onder 100 Caballeros de Spaenschen
Admirael upt liefden ten dienste quamē/ soo
dat den Admirael op hadde omtrent 700 en
den Vice-Admirael omtrent 450 mannen/ so
mē naerderhant upt de gebangenē heeft con-
nen vernemē. De andere Galioenē alle warē
met menichte vā metalē geschut wel booztē/
ende elck op't minste met 250 Soldaten ghe-
mant/ behalvē het bootsvolc: het eerste Ga-
lioen een groot ende hoogh schip van 400
lasten/ was genaemt S. Augustijn, daer op
was den Admirael van de gheheele armade
Don Iuan Alvares d'Avilas, gebozē van Estur-
ges, een oudt erbarē Cryghs-man/ die den
Spaenschen Coningh lange jaeren ter zee
heeft ghedient/ jaē al ten tijden van Don Ian
van Oostenrijk. Op tselve Galioen was
Capiteyn den sone vanden Admirael/ oock
geheeten Ian Alvares d'Avila. Het tweede
Galioen den Vice-Admirael was gheheeten
Nostra Seniors del Pega. Het derde Galioen
de Achter-Admirael oft de Schout by nach-
te was gheheeten Madre de Dios. Het vierde
van dese Galioenen was ghenomē S. An-
na. Het vijfde Nostra Signora de la Regla. Het
seste Nostra Signora de la Conceptione. Het
sevenste S. Christoffel. Het achterste Nostra
Signora de los doloros. Het negenste S. Nico-
las. Het thienste Nostra Signora de Rosaros.
Het elfste Nostra Signora de la O. Het twaelf-
de S. Pedro. Somma sy waren met de Hup-
ligen wel versien/ maer hebben wepnich hul-
pe daer van genoten. Den Admirael Heem-
skerck de Spaensche schepen int gesicht be-
comen hebbende/ is met alle sijne schepen
(nae dat hy als gheseyt is alle goede ordze
gestelt hadde/ ende datse eendzachtelick Go-
de om sijne hulpe aengeropen ende ghebe-
den hadden) daer rechts weeghs naer toe ge-
seylt sonder eenigh vertoeven. Sijn blagge-
dede hy aende blagh-spille van boden tot bes-
neden vast nagelen/ datse niet afgehaelt en
conde werden/ en beloofde dat den genen die
de Spaensche Admirael de blagge afhaelde/
soude beloont worden met hondert stuckē van
achten, en heeft den sijnē boozt vermaent dat
elck nu sijn beste doen, ende met een manlick
herre thoonen soude wat hy was, al wat sy van
hare vyanden condē becomen ofte vercrijgē,
en soude haer nimmermeer weder afgeeycht
worden, welcke vermaninge haer also ontste-
ken

Macht vā
de Soldatē
ende namen
vande sche-
pen van
Spaengien.

Den Admi-
rael ber-
maent de
sijne tot
kloekmoed-
icheyt.

ken heeft (besonder siende de overgrootte couragie ende moedicheyt van haren vroomen Admirael) datse gheen dingh meerder en begeerden noch wenschten/dan alreede aenden vrant te zyn.

Den Spaenschen Admirael onse Armade oock in het gesichte criggende/ dede den vooznoemden gebangē Schipper van Rotterdam los maken/ende by hem vzenghen/ende heeft hem de Schepen ghetoont van onse vloot ende daer van met hem gesproken/ ende gevraeght/wat hem daer van dochte/ ofse wel soo stout souden zyn/ datse haer souden durven comen besoecken/waer op den voozschybe Schipper (met oozloff) heeft geantwoort/ dat sijn meeninge was/ dat sy het wel soude durven besaen.

Maer den Spaenschen Admirael en conde sulcx niet gelooven/ overmits sy daer so seer op haer vooz deel lagē/ onder de bescherminge van het Casteel ende van de Stadt: oock docht hem ende hielt vooz ontwyfelicken dat hy alleen machtigh was met sijn Schip S. Augustijn, de gantsche Armade der Hollanders te wederstaen/ maer het is al heel anders en tegen sijn meeninge vergaen. Als hy nu gelijcke wel sach dat het ernst was ende datse al rechtweegs ende onvertsaechdelijck op hem aenquamē/ heeft hy sijn tou af gehouwen (want hy de voozste en uiterlijckste lagh van alle de Schepen) en dreef bet de Vape innewaert na de Stad toe/so dat hy doen den Vice-Admirael/ ende noch drie ander Galioenen vooz hem leggen hadde.

Den Admirael Heemskerck dat siende/ en heeft daeromme niet naegelaten sijn vooz nemen nae te comen/ maer is al eben recht deur gheseylt/ vooz by den Vice-Admirael en de ander Galioens henen/ latende die aen de sincker-hant van hem leggen/het anker liet hy af-setten vooz den boegh/ ende beval datmet niet en soude laten vallen/ vooz dat sy aen den Spaenschen Admirael waren/ en dat sy het voozden craecken/ desgelijcks beval hy oock / datmen niet eer en soude schieten/ vooz dat sy heel dicht aen malcanderen quamen/en is alsoo recht op den Spaenschen Admirael aen gesept.

Soo haest als hy nu recht vooz sijnen boegh quam (doch eer sy malcanderen gheraecten)soo heeft den Spaengiaert eerst geschoten/ met een van sijn voozste stucken/ recht tot een vande boegh-poozde in van onse Admirael Heemskerck, de koghel is opwaert deur het voozste Casteel uyt geblogē/ sonder meer schade te doen/ dan een vande bovenste balcken met hem te nemen: daer op heeft hem de Admirael terstont geantwoort met beyde sijn voozste stucken/ en hem wel dapper getrest/ met eenē is hy hem aenboort geclampt/en terstont heeft hy daer op sijn anker laten vallen. Maer alsoo den Spaensche Admirael den tweeden schoot/ met een stuck leggende vooz op den hals geschoten heeft/ so heeft hy een jonghman (staende met een musquet gereet om te schietē) te middel wech genomen/ ende met eenen (ongeluckigen schoot!) dien uyt-nemenden helt den Admirael Heemskerck, sijn sincker beē boden aen't lijf op seer wepnich nae af gheschoten: soo dat hy in sijn wapen staende swaertlick neder viel: het selfde ijer nam noch achter hem een man/ staende mette lontstock ghe-

reet/om een stuck aen te stekē de rechter hant af. Als nu dien vroomen Admirael aldus geballen/ ende sekerlick geboelde dat sijn doot nae by was: soo heeft hy noch na sijn vermogen die by hem stonden gesterckt ende vermaent/ datse doch souden voortgaen also hy begoft hadde sonder den Vyant eenichsints te vresen ofte te ontsien: dat sy terstont een ander Admirael in zijne plaerse souden stellēz ende naer dien hy de doot tot op sijn lippen geboelde/ so heeft hy als een vroom Christen sijn Ziel inde handen Godes bevolen/ ende is alsoo als een recht Edel-man Ridderlick in sijn wapenen gestorven.

Terwijlen dit aldus geschiede/ is alle het geschut aen de rechter zyde van onsen Admirael/te gelijck gheloft op den Spaengiaert/ die terstont daer op een charge dede met musquetten/ ende de onse wederom van gelijcken op hem. Welck sulcken geweldige geluyt/ vper/ en roock heeft gemaect/ dat niemant daer meer en hoorde noch en sach/ ende alsoo van beyde zyden vooz geweldigh ende vreeselick met groote furie werde ghevochten/soo en quam het ongeluck van onsen Admirael tot r'volcx kennisse niet/ vooz dat de victorie al vercregen was.

Capiteyn Lambert volgende de oordze die hem gegeven was/ is sijnen Admirael dicht gevolght/ ende comende met sijn voozschip achter om den Spaenschen Admirael/ heeft hy hem met sijn voozste stuckē recht achter in alsoo gegroet/ dat de ijer daer vooz weder uyt vlogen: wat sy daer binnen uyt gerecht hebben/ daer soo groote menichte volck was/ machnen dencken/ hy is vooz met eenen hem op sijnē zyde gecomen/ recht achter den Admirael Heemskerck, doende vooz sijn beste met sijn ander geschut. Ten is niet wel mogelijk te beschryven/ hoe daer van beyde zyden geschoten ende gevochtē wert / want hoewel de onse int getal niet half soo veel en waren/ als die van des vprants zyde/ nochtans als Aeuwen gemoet/ ende op de Spaensche Cpzaunen hertelijck tot wzaake genegen ende verbittert zijnde/ over de elenden die sommige vande vootsgesellen en andere Soldatē/vade Spaengiaerts certijts hadden gelede/ so hebbē sy haer selvē de victorie sonder twijfel toegeschreven/ ende derhalven te vieriger ende machtiger haer beste ghedaen.

Doen den Admirael Heemskerck nae den Spaenschen Admirael toe seplde/ wert hy van alle de schepen gevolght. Capiteyn Adriaen Roest die achter den Admirael en Moye Lambert een van de voozste was/siende dat den Vice-Admirael Laurens Jacoblz Alteras, die geozdonneert was om den Vice-Admirael te aborderen/ noch wel thien ofte twaelf Schepen achter hem was/ heeft selve met een manlijcke couragie den Spaenschen Vice-Admirael aen boozdt geclampt. Dit siende Capiteyn Symon Iansloon van Edam ende Capiteyn Cornelis Madder alias de Moye Boer, hebben hem terstont ghevolght/ ende haer by Roest aen den Vice-Admirael vande Spaensche zyde gevoecht: de welke met huu dzyen soo gheweldich ende dapper op hem geschoten hebben/soo met grof als met cleyn geschut/ dat sy binnen een half upze den vrant daer in ghecreghen hebben.

Heemskerck
ijste vooz-
den.

Spaensche
Voozmoet

Heemskerck
abbordeert
den Spaen-
schen Admi-
rael.

Op wat
wijse onse
vloote de
Spaensche
aen geval-
ten is.

Den Admi-
rael Heem-
skerck in het
aencomen
doot gescho-
ten.

Geduyzende dit schietē tegē den Spaenschen Vice-Admirael/ ende dat den bzant begon op te gaen/ is daer noch op aengecomen Capiteyn Pau, van wiens volck een ober de andere schepen heen comende/ de vlagge van de voozstenge des Vice-Admirael's aff haelde ende beneden bzacht/ daer vooz hy na den slagh vyftigh stucken van achten ten loon creegh.

Den Spaenschen Vice-Admirael raect aen bzant.

Den bzandt inden Spaenschen Vice-Admirael meer ende meer toenemende/ hebben onse schepen hun daer af gemaeckt soo sy bestonden/ maer leden niet te min vyz groot peyzichel/ want de bzant alrede in haer schepen begoft aen te gaen/ soo dat meest alle de sepien van Roest, Simon Iansz ende de Moyeboer verbzanden ende ghescheynt werden: doch met cloecken moet daer tegen staende/ hebense den bzant gebluscht: maer in de Spaenschen Vice-Admirael en wert daer geē weere tegen geboden/ elck socht alleenlick nae middel/ hoe hy sijn lijff daer aff bzingen mocht: soo dat hy eyndelick tot aen het water toe af gebzant is: waer deur het resterende crjchsvolck ende Scheepsvolck die van't gevecht ende schieten ober-gebleven waren/eensdeels verbzant/ ende eens-deels ober boozt ghespronghen zyn/ sommige verdoncken/ ende vele int water legghende zyn van de onse met musquetten geschoten/ met pijcken deursteken/ ende met sabels dooz houwen: in somma datse meest al gebleven zyn.

De hael vanden o-berwinninge vande andere Galioenē

Capiteyn Langhe Hendrick siende dat de voozsz die Capiteynen Roest, de Moye-boer, ende Simon Iansz van Edam, den Vice-Admirael soo manlijck aent asten/ so heeft hy als een cloeck soldaet het naeste Galioen daer aen / dat recht achter den Vice-Admirael lagh stoutelijck aen boozdt gelept/ ende daer dapperlijck op gheschoten. Tot hulpe zyn noch hy hem ghecomen Capiteyn Iacop Ianssoon van Edam, ende Capiteyn Gerrit Evertsoon die haer oock aen't selve Galioen ghevoeght hebben.

Na datse nu een wijle daer tegen gebochten hadden/ is den Capiteyn Lange Hendric also hy al te vyzmedich was/ en dooz groote viericheyt hem te verre bloot gaf/ met een musquet tot sijn schouder in getrest/ ende terfont doot ghebleven. Die van dit Galioen siende dat de Vice-Admirael begoft te bzanden/ ende dat de vlagge daer af gehaelt was (want dat de eerste vlagge van alle was die af gehaelt waren/) so hebben sy terfont een vlagge van hare fockestenge laten waepen als Vice-Admirael/ maer hy en duerde daer niet lange op/ want werde haest doozē van de onse afghahaelt. Niet langhe daer naer geraeckte hy oock dooz het geweldigh schieten in den bzant/ ende bzande gelijck de ander totte water toe af.

Het derde Galioen/ het welck het tweede achter de Vice Admirael was/ werde desgelijcx gehoozt van Capiteyn Coppedrayer en de Driessche Pinas/ daer Capiteyn op was Theunis Wouterz die hem also ghetraecteert hebben met haer geschut/ dat hy binnen cozten tijdt aen haer sijde ghesoncken/ ende te gronde gegaen is.

Ondertusschen dat dese voozsz Galioenen aldus aen boozt geclampt waren als gesept is/ soo quam oock aen den Vice-Admirael Alscras, ende hoe wel hy niemant en aboz-

deerde/ soo heeft hy nochtans geweldigh geschoten/ ghelijck oock van sommighe andere werde gedaen: Doch soo sommighe meenen en ongetwijfelt de waerheyt is/ en is sulchs niet toe gegaen sonder oock schade onder de onse te doen.

De andere Spaensche schepē/ die verder in de Bay lagen als haren Admirael/ siende hoe het al toeginck/ met hem en de andere Schepē hebben ooc vzeelijck tegē de onse geschoten en de onse weder daer tegen/ doch sonder malcanberē te genakē oft te boozdē: so dat te laetsten eene der selver Spaensche schepen dooz sijne eppen schieten en crupt inde bzant geraeckte: de welke vyztigh werdende/ een ander vooz de boegh vzeef die daer af oock in bzant quam/ de andere dooz vzeese ende verbaestheyt hieuwen haer touwen af/ en dzevē tegen den gront aen/ en sochten hoe sy haer leven bergen mochten. De andere schepen/ sommighe zyn voozt dooz t' schieten en springen van de andere in bzant gheraect/ daer onder geraeckte oock de voozschzeven grooste Luybl-man in den bzandt/ dooz het springen van de bzandende schepen.

De Spaensche Schepē verdueren den anderen

Pieter Willemsz Verhoeff Capiteyn op den Admirael/ met Capiteyn Lambert, waren hierentusschen noch doende tegen den Spaenschen Admirael/ die een wepnicy van haer afghedzeven was/ doch schoten noch dapper daer teghen/ soo dat sy hem ten laetsten also hebben gematteert/ dat hy van schieten geheel op hiel/ ende een witte vlagge op stack/ vzebe begeerde/ doch daer werde met den eersten noch eben seer geschoten.

Hier en tusschen is het Galioen daer Capiteyn Cleynsorgh by was geweest/ oock in bzant geraeckte/ ende een deel van sijn volck is mette sloep gecomen naer den Admirael om hem te helpen/ maer sijn aen den Spaenschen Admirael gebaren/ dooz dien hy geen weere meer en boodt/ den Competter van Cleynsorgh is terfont nae boven gheclommen/ ende heeft de vlagge (die langste van alle vlagghen hadde ghewaeyt) van boven gehaelt ende beneden gebzacht/ daer vooz hy nae belofte des Admirael's/ met hondert stucken van achten beloont werde.

Den Spaenschen Admirael oberwonen.

Den Spaenschen Admirael aldus verwonnen zijnde/ ende seer veel volcks verlooren hebbende/ is de reste die noch gebleven waren/ met menichten/ by thien/ twintigh teffens ober boozt ghespronghen/ om met swimmen haer leven te salveren: dan werden dooz de groote furie van de onse (die daer met sloepen deur voeren) alle diese condēn becomen / dooz-schoten/ deur steeken/ ende met sabels doot-ghesmeten: soo dat het inde Baye lagh als oft met doode Menschen hadde gesaep geweest.

De Sloepe van Cleynsorgh daer weder af gebaren zijnde/ hebben noch eenighe wepnich levende die verbozgen waren/ het Cou afgehouden/ ende soo is hy nae de Wal toe gedzeven met sijn blinde/ die hem des mozgens noch vooz de Boegh hingh en waepde/ ter wijle hy nae de Wal toe dzeef/ werde daer noch dapper nae geschoten.

Het was omtrent drie upzē nae den Middogh/ als dese Bataille aengingh/ ende was eer hier upzen tijds verliepen/ omtrent tegē den onderganck der Sonnen al gheslecht/ en de victorie (daer Gode van ghebanczt) aen onse

Het waermer desen slach aenging.

onse 3pde gebleve. Dit heerlijk sept is principa-
licke dooz ernst en groote cloecherticheit
van de Admirael Heemskerck aengebange/
ende het meestendeel dooz thien oft twaelf
schepen vervolght/ ende ten eynde gebzocht/
ghelyck inde beschyvinge gehoozt is.

Des anderen daechs des mozghens lagh
den Spaenschen Admirael noch aende gront
maer die vande Stad quamen daer toe/ ende
hiewen hem eerst de groote mast af / ende
staken de bzant daer selve in/ nemende alsoo
de onse de moepte af/ die anders het selve ge-
daen souden hebben. Het was een wonder
om sien het geweldig bzanden van dese sche-
pen ende Galioenen / besonder wanneer het
wyer aen het buscrupt quam/ het welc met so
grooten geluydt ende bzant aenginc/ als oft
ghedondert ende vzeesfelic gheblirent had-
de de Zee ende t'Hertryck was met sulckē
roock als met wolckē bedeckt/ die haer inde
hoogte tot aen den hemel scheen te verheffen.

Behalven het Galioen van den Admirael
zijnder noch 5 galioens gantsch verbzant/ met
een groot Oozlogh-schip/ en een Schip dat
de Spaensche genomen hadden/ met de vooz-
seyde groote Lupbsman.

Item een vande Galioens is inden gront
gheschoten ende omghevallen / de resterende
twee zijn tegen de Wal gedzeven/ waer van
het een scheen gebzosten en verdozven te zyn/
ende het ander werc gehouden oock alsoo ge-
conditioneert te wesen/ datter voozt wepnich
met uytgerecht sal wozyden.

Doozt isser noch aende Wal en indē gront
geraecht een Fransman/ een Rotterdammer
ende een Enckhuyser Schip/ met dereste van
alle de andere Spaensche Oozloogh-schepē/
de een hier ende d'ander daer alsoo dat alle
dese machtige Galioenen ende andere Sche-
pen (daer Gode van gedaencht 3p) met hare
hoochmoedt tot niet ghebzacht ende gantsch
verdestruert zyn.

De ghevanghen Spaengiaerden (die om-
trent vyftigh in ghetale waeren) bekenden
omtrent vier duysent manne op haer Arma-
de geweest te zyn/ daer de helft niet af gecom-
men is: maer over de 2000 gebleve zyn: waer
onder oock ghebleven is / (ghelyck oock de
bziebden uyt Spaengien ghetuyghen) den Ad-
mirael met meer ander Edellieden ende Ca-
pitteynen: waer van men het rechte beschept
noch niet en heeft connen becomen.

Onder de gevangenen was ooc den Sone
vanden Admirael/ die oock geheeten is Don
Juan Alvares, de welke hier te lande ghe-
bzacht werdt.

Van onse zijde is daer ghebleven (die van
groot ende cleyn beclaecht werde) den Admi-
rael Iacob Heemskerck, Capiteyn Langen
Heyndric, met noch omtrent hondert mannen
boven dien isser omtrent tseftich gequetst.

Den 26 hebben onse Schepen haer by mal-
canderen geset op de Reede van Gibraltar, een
wepnigh van de Stadt ende Casteelen / de
welcke evē wel noch dapper naer haer scho-
ten/ doch luttel oft geen schade en deden/ hier
hebben sy haer een wepnigh gherepareert/
ende de gequetsten verbonden / nae de ghele-
ghentheyte die sy hadden.

Terwijle de schepen aldaer laghen/ soo sa-
gense menichte van Crichs-bolck te voet en
te peerde comen trecken / langs het land
ende de strant van de Sape/ nae de stad Gi-

bralter toe/ want sy ganschelle meynden dat
de onse de stad aengetast ende afghelooopen
souden hebben. Daer was alsulcken vzeese in
de Stadt/ dat een pegelick pachte ende sacke
te om het sijne te vluchten ende te bergghen.
Diergelycke vzeese was ooc tot Calis Malis,
want sy meynden dat onse schepen van Ooz-
loghe/ haer oock souden comen besoecken.

Den 27 seplden ons schepen van de Reede
van Gibraltar, daer die van het Casteel doen
seer geweldig nae schotē/ doch also sy gantsch
geen schade en deden/ soo hebben de onse die
vooz erschoten verstaen ende mede genomē:
ende zyn alsoo ghelooopen nae de kusten van
Barbarien/ ende soo dicht ghesepldt vooz by
Scuta, (t'welck een stad is den Spaengiaert
toebehooyende) dat die vande stad ende an-
dere plaetsen van het landt nae de schepen
schoten: ende waren al met menichte te peer-
de/ vzeesfende dat men haer oock soude conen
besoecken: maer onse schepen zyn voozt deur
de strate ghelooopen/ aende kuste van Barba-
rien / op de Reede van Teruan (een sterke
stadt/ legghende vyf mijlen be-
Gosten Scuta:
den Moozen ende Turcken toebehooyende.)
om aldaer haere schepen te versien / want de
sommige geheel schaedeloos waeren/ soo van
Boeghsprieten/ Galioens/ Masten/ Strangen
ende seplen/ die seer gescheurt / dooz-
schoten
ende sommighe vanden bzandt heel geschent
waren.

Dooz Tetuan comende/ werden sy seer vze-
delijck ontfangen. Den Gouverneur selve is
den achtentwintichsten aen voozt gecomen
met veel Turcsche Edellieden/ haer willecom
heetēde/ en heeft haer gepresenteert alle vzeet-
schap ende hulpe wat sy van noode hadden/
soo tot hare schepen als gequetsten: de wel-
ke sy vele verberschinge bzochten / soo van
Ozangie-appelen/ als van andere fruyten/
om haer te verquicken/ ende sy thoonden haer
seer verblijdt te zyn/ over de Dictorie die ons
God Almachtich verleet hadde/ over de hoo-
vaerdige Spaengiaerden: de onsen waren
daer oock aen Landt/ ende werden van een
pegelick groote eere bewesen.

Den Gouverneur presenteerde voozt onse
Schepen/ soo sy eenich exploot wilden doen
op de stad Scuta, sy wilde haer assistere met
een deel Ruyters ende knechten / t'welck de
onsen danckbaerlick affloegen/ als die wat
anders voozgenomen hadden.

Als nu alle dingen weder herstelt ende ge-
repareert waren/ soo is den Vice-Admirael
Alteras, in plaetse vanden Admirael Heem-
kerck tot Admirael ghemaect: ende Pieter
VVillemz. Verhoef tot Vice-Admirael in sijn
stede: en hebben aldaer gheraedt slaecht/ hoe
sy voozder haren vpaent den meesten afbzuec
souden mogen doen/ ende naer vele ende ver-
schepden consideratien/ hebben zy eyndelick
beslotē/ dat eenige van haer souden seplen na
de Vlaemsche Eplanden te weten den Vice-
Admirael Pieter VVillemz. Verhoef, Capi-
teyn Iacob Iansz. van Edam, Capiteyn Heer-
man, de Driescche Pinas ende Capiteyn Cleu-
ter, ende besoecken wat aboutuere haer daer
soude mogen gemoeten. Den Admirael Alte-
ras met t'meeste deel vande Blote souden haer
onthouden langhs de kusten van Portugael/
ende omtrent de riviere van Lisbona: eenige
andere Schepen langs de kusten van Bar-
barien nae de Eplanden van Canarien toe en
sommige

Onse vlo-
te comt
vooz Te-
uan daer sy
wel ont-
haelt werdt

Alteras
Admirael
vande vloot
ghemaect.

Wiff Gas-
hoenen ver-
bzant.

Wat schade
de onse in
desen nach
geleeden heb-
ben.

Gibraltar
is in groote
vzeese.

sommige ontrent de Cabo Finisterre ende Bayonen: de twee Dictualie Schepen van Reyn Pietersz. ende Claes Albertsz. souden de Bloote by bijben ende volgē: maer de ander twee te Weten/ Jacob van Muyen, ende Cornelis Fransz. Bordingh, werden geordonneert om het lijck vanden Admirael Heemskerck, (de welke van den Barbier generael gebalsemt was) naer hups te voeren/ met alle de ghequetsten/ ende Harpert Marisz. Capiteyn op de Bark/ soude haer gelepde doen/ die met malcanderen sonder tegenspoet overgecomen zijn/ ende het lichaem vanden Admirael den 5 Junij tot Amsterdam hebben gebzacht.

Heemskerck tot Amsterdam heerlijk begraven.

Den 8 daer aen volgende is het Lichaem vanden Admirael/ met een staet gelijk so een weerden Man toequam/ inde oude Kercke ter aerden gebzacht/ inde naevolghende oydze: Cerstelick ginghen booz het Lijck in rouwe twee Vaendelen gewapende Soldaten/ met omgekeert geweer/ swart becleede Crommels/ ende slepende Vaendels/ nae Crjghsgebzuyck: daer achter werden oock booz het Lijck sijn wapenen gedzagen/ te weten/ eerst sijnen Helm/ daer nae sijn Harnasch/ ende ten laetsten sijn wapen in rouwe/ zijnde een silberen Leeu in een blau veldt/ weseude het rechte wapen van het oude Ridderliche hups van Heemskerck. Het Lijck werde gedzagen van 14 Capiteynen / achter ende booz met sijn wapen/ ende boven op het midden met sijn vergult geweer ober bepde zijde be-

hangen. Achter naest het Lijck gingen de naeste bloetvrienden. Daer aen de Gecommitteerde Radē ter Admiraltept. Die volghden Schout/ Bozgh-meesteren / Schepenen/ ende 36 Raden der Stadt Amsterdam. Daer aen volghde de Colonellen/ den Crjgh-Kaet de Capiteynen/ alle Officiēren ende Abel der Schutterie der selver stede: Naē desen quamen in oydze de Majors ofte Semindt-hebers der Oost-Indische Compaignie: ende naē desen een groote menichte van treffeliche Burghers ende Coopliden / in alles bedzaghende ontrent de acht hondert persoonen/ behalven de Soldaten. Waer naē volghde ende voozliep sulcken menichte van ghemeyn volc om te sie/ dat alle stratē daerse passeerde tot ver wonderē toe als gepacht vol warē.

Wt begeerte der gemelde Hoog-mog. Heeren Staten/ is hem een heerlijk Publie graf gemaeckt van blauwe gehouwen steen/ staende ontrent drie voeten verheben boven der Aerden. Daer boven naē het Oosten zijn sijne wapenen op gegangen. Naē het Westen boven sijn hooft is in een swarte toet-steen (de naē-comelingen tot een eeuwige memorie) met goude letteren in Latijnsche Tale geschreben int cozte/ de treffelichste daden en repfen/ die by hem in sijn leue upgerecht zijn.

Grafschijft van Heemskerck.

Onder inden boet van dit graf schijft boven de Afbeelding vanden slach van Gibraltar, sijn gestelt dese twee volghende Nederduytsche regeltgens.

HEEMSKERCK die dwars door t'ijs, en t'yser dorste streven,
Liet d'eer aen t'landt, hier't lijf, voor Gibraltar het Leven.

By een van sijne goede vrienden is daer naer ghemaect dit
volgende Tal dicht.

Naer dat hi In sijn LeVē, tWee LofLICke VICTorie heeft VerWorVen,, Wis.
t'WintCh en VIIften aVRIL In sijn Wapen Vroom gestorVen,, Is.

Dit is het eynde ende de uptcomste van desen Cerwaerdigen vroomen Heldt Jacob Heemskerck: naer dat hy Veertich Jaeren en maendt ende twaelf dagen/ in dese bezooefde Werelt verkeert geleest ende een onsterfelichen naem in de selve achterghelaten hadde.

Tot een besluyt van dese groote ende heerliche victorie/ (daerbooz Godt Almachtich

nimmermeer genoegh geloofst ende geprefen kan werden:) soo sullen wy hier by vangen seckerere Nederduytsche Verssen/ die by den hooggeleerde/ vriet der Muse Daniel Heyns, onderwijser ende Leeraer der Histozien inde Leptschen Helicon, opten selven Slach/ Victorie/ t'Leven ende sterben vanden wijt vermaerden Heemskerck gemaeckt zijn: wesen de vanden volgenden Inhout:

Heemskerck
durftege
Verssen op
te doot van
Heemskerck.

Hier binnen in dit graf, o Vrienden, licht ghesloten,
Den onbeweechden helt van Amsterdam gesproten,
Die vol van manlick bloedt, onwinbaer, onversaecht,
Heel Spanjen op het lijf de koortsen heeft ghejaecht.
Naer dat hy van te voor was door het ys gebroken,
En buyten Son en Maen een weerelt hadd' ontloken,
Daer niemant was geweest, noch Liber, noch den helt
Die aen des werelts endt twee paelen heeft gestelt.
Al ist dat sy nu bey, by Iupiter geseten,
Bevrijet sijn vande doot, en met de Goden eten,

Het

Het is nochtans bekend, dat haere kloeckste daet
 En haeren grooten roem, beneden dese staet.
 Die komend' aende kant van Hercules bevaeren,
 En noch naer hem genoemd, daer vele schepen waeren,
 De meester vande zee, voor d'oogen vande stadt,
 Int midden van zijn volck heeft by de kop gevat,
 Gevolcht, aen boort geklampt, den ancker uyt gesmeten,
 Hem vast daer aen gemaect, op dat hy sou vergeten
 Te keeren wederom, en stekend' inden brant
 Al dat int water lach, gaen branden af het landt.
 Gelijk de dolle Mars, de breker vande steden
 Eer Tydei groote soon quam tegen hem ghereden,
 Stont boven op zijn koets, ghewapent, en soo vast
 Als eenen staelen muyr: soo stont hy voor de mast.
 Het sweert was in de vuyft, het lichaem was omgoten
 Van yser en metael, en rontom toegesloten,
 Het hert spranck uyt het lijf, en overliep hem schier,
 Zijn aensicht was vol moet, zijn oogen vol van vier.
 Soo stont hy sonder vrees, en yewers op te dencken,
 Als om des vyants macht te schenden en te krencken,
 Te volgen waer hy vloot. tot dat hem is de voet
 Genomen van het lijf. Noch stont hy met de moet.
 Noch brocht hy aen het volck, vermaend' haer te bespringen
 Het schip van alle kant, den brant daer in te bringen.
 Int midden van de doot noch even onbevreesst,
 Niet voelende de pijn, en gevende de geest.
 Die vliegend' uyt het lijf wiert dadelick verheven,
 Int midden vande locht daer al de helden leven.
 Van daer keeck hy om leech, en sach de weerelt staen
 Beneden onder hem, die hy was om gegaen.
 Hy sach ons ydelheyt, en al de sotte wenschen,
 Het draven en het gaen, het loopen vande menschen.
 Maer keerde meest zijn oog naer t'Indiaensche goet:
 Dat onse deucht bevecht, en die vergeten doet.
 Hy sach de sneeu, het ys, hy sach de witte beeren,
 Maer boven al de maets haer op het water weeren:
 Den Spaensen Avila vol vrees en schrick: hy sach
 Een klimmen op de mast, en nemen hem de vlach.
 Hy sachse man voor man uytvoeren sijn bevelen,
 En in Neptunus baen staen kaetsen ende spelen
 Met ballen van metael. die vlogen alsoo dick
 Als hagel ende sneeu, en maeckten groote schrick.
 De Donder met geweld quam breken door de baeren,

Of Iupiter selfs hadde' op't water komen vaeren,
 Gewapent met de vlam, die Brontes moedernaect
 En Steropes zijn maet, en Mulciber hem maect.
 De schepen spogen vier, dat even quam gedreven,
 Gelijk doen Terræ volck den Hemel dede beven,
 Doen Ossa met geweld en ongehoorde kracht,
 VViert boven op het hoofd van Pelion gebracht.
 Neptunus swam int bloet, men sach zijn baren rollen,
 En steygeren om hoog, van dooden opgeswollen.
 De zee was heel ontstelt, de menschen op het landt
 Vergingen half van van vrees, en storven half van schandt.
 Sy stonden als beroeft van voeten en van handen,
 En sagen tot de gront haer eygen schepen branden.
 Den armen Admirael veranderde te spae,
 Vuytstekende de vaen, en biddend' om genae.
 Een van den Spaenschen hoop, int nemen vande schepen,
 Bejegend' een maetroos, die op hem hadd' geslepen
 Zijn mes en zijn gemoet: dat siende de Maraen,
 Spranck schielick buyten boort, om hem alsoo t'ontgaen.
 Maetrooft die volcht hem nae, niet denckend' op het sterven,
 Maer besich met den specht te volgen en te kerven:
 Hout hem int water vast, en druckt hem daer soo stijf,
 Tot dat hy hem de siel geperst heeft uyt het lijf.
 Noch was dat niet genoeg, begoft hem te verscheuren,
 Te schudden met de mont, te trecken en te leuren:
 En heeft hem self geleyt, inslorpende zijn bloet,
 Tot aen den kouden stroom van Acheron de vloet.
 Men secht dat Charon self, alsoo hy maet sach kōmen,
 Van vrees en groote schrick de vlucht heeft aengenomen,
 En siende zijn gesicht soo leelicken gestoort,
 Beducht was dat hy self sou raken buyten boort.
 Doen sach de Spaenjaert eerst, dat doot en helsche krachten,
 En Styx en Phlegeton sijn minder als de machten
 Van een hoochmoedich hert, gewapent met zijn recht,
 Dat voor het vaderlandt, en voor de vryheyt vecht.
 Doen heeft hy eerst gesien, doen heeft hy moeten mercken,
 VVaer onse sterckten sijn en rechte bollewercken.
 En dat de muyr, de wal, seer weynich daer toe doet,
 Maer dat de vryheyt licht gegraven int gemoet.
 Gelijk de wreede wolf is op het schaep gebeten,
 De Koninck vande locht sijnd' op een duyf geseten,
 Verscheurt haer met de klau, soo schijnt het oock te gaen,
 Als een van Nederlandt bejegt de Maraen.

Oorlochs-daden.

Marane neemt ons wech ons landen daer wy leven,
VWy fullen sonder vrees ons inde zee begeven:
Daer nu de schepen gaen, daer fullen wy tot spijt
Van uwen trotsen moet, sijn even wel bevrijdt.
Al daer den hemel streckt en daer de wolcken drijven,
Ist even waer men woont, als kinders ende wijven
Sijn buyten slaverny, sijn verre van u handt.
Al daer ghy niet en sijt, daer is ons vaderlandt.
De vogel is alleen geboren om te snijden
Met vleugelen de locht, de peerden om te rijden;
De muylen om het pack te dragen, of de lijn
Te trecken met den hals, en wy om vry te sijn.
Doch du geswinde helt met voorspoet overleden,
VVoont beter als wy doen, en gaet daer boven treden
By Bruti groote siel, by Cato, by de man
Die aldereerst ons landt gebrocht heeft uyt den Ban.
Gestorven voor u volck, vol lof, vol eer, vol weerde,
Begraven en bedeckt van vrygevochten eerde.
En dat de vyant is noch d'aldermeest' ellent,
Niet lange naer u doot, heeft hy dat self bekent.

DANIEL HEYNSIUS.

S f Af-beel-